

Sisällysluettelo

YLEISTÄ	2
I MÄÄRÄYKSET ASIAMIEHILLE (KUMOTTU)	2
1 Asiamiesten rekisteröinti (kumottu).....	2
2 Sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden käyttämisestä ilmoittaminen (kumottu).....	2
II MÄÄRÄYKSET VAKUUTUSMEKLAREILLE	3
3 Vakuutusmeklareiden rekisteröinti (kumottu).....	3
4 Sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden käyttämisestä ilmoittaminen (kumottu).....	3
5 Toimeksiantosopimus.....	3
6 Tasapuolinen analyysi (kumottu).....	3
7 Asiakasvarojen erillään pitäminen.....	4
8 Vakuutusmeklareiden liiketoimintakertomus ja tilinpäätöstiedot (kumottu).....	4
III OHJEET	5
9 Vakuutusmeklarin toimeksiantosopimus ja valtakirja.....	5
10 Vakuutusmeklarin palkkion ilmoittaminen siirtymäaikana.....	5
11 Vakuutusedustajan markkinointi (kumottu).....	5
12 Vakuutusedustajan vakuutuksenhakijalle ja –ottajalle antamien tietojen kieli.....	5
13 Ohje rahanpesun ja terrorismirahoituksen estämiseksi (kumottu).....	5

YLEISTÄ

Vakuutusedustuksesta annetun lain (570/2005; VedL) 5 §:n mukaan vakuutusedustusta saa harjoittaa Suomessa vain sellainen vakuutusedustaja (asiamies tai meklari), joka on merkitty Vakuutusvalvontaviraston pitämään rekisteriin (vakuutusedustajarekisteri) tai joka on rekisteröity muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa kuin Suomessa.

Asiamiesten rekisteröinnin edellytyksistä säädetään VedL:n 3 §:ssä, 6 §:n 1 momentissa (luonnollinen henkilö) ja 7 §:n 1 momentissa (oikeushenkilö). Vakuutusmeklareiden rekisteröinnin edellytyksistä säädetään VedL:n 6 §:ssä (luonnollinen henkilö) ja 7 §:ssä (oikeushenkilö).

VedL 43 §:n perusteella Vakuutusvalvontavirasto antaa tarkemmat määräykset vakuutusedustajien rekisteröintimenetystä, toimeksiantosopimuksen, tasapuolisen analyysin ja liiketoimintakertomuksen sisällöstä ja asiakasvarojen erillään pitämisestä. Tämä määräys- ja ohjekokoelma on annettu lainkohdasta ilmenevän valtuutuksen perusteella.

Lain 37 §:n perusteella Vakuutusvalvontavirastolla on oikeus pyytää vakuutusasiamieheltä, vakuutusmeklarilta tai tällaiseksi hakevalta kaikki asiakirjat, tiedot ja selvitykset, jotka ovat tarpeen tämän rekisteröimiseksi.

Määräyksinä annettavien oikeussääntöjen lisäksi kokoelma sisältää Vakuutusvalvontaviraston ohjeita ja tulkintoja, jotka perustuvat muun muassa lain perusteluihin (HE 220/2004). Tulkinnat on merkitty tekstiin erikseen. Ohjeet ovat osassa III.

I MÄÄRÄYKSET ASIAMIHILLE (KUMOTTU)

1 Asiamiesten rekisteröinti (kumottu)

Ohje on kumottu 15.4.2014 voimaantulleilla Finanssivalvonnan määräyksillä ja ohjeilla 3/2014 Toimiluvat, rekisteröinnit ja ilmoitukset.

2 Sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden käyttämisestä ilmoittaminen (kumottu)

Ohje on kumottu 15.4.2014 voimaantulleilla Finanssivalvonnan määräyksillä ja ohjeilla 3/2014 Toimiluvat, rekisteröinnit ja ilmoitukset.

II MÄÄRÄYKSET VAKUUTUSMEKLAREILLE

3 Vakuutusmeklareiden rekisteröinti (kumottu)

Ohje on kumottu 15.4.2014 voimaantulleilla Finanssivalvonnan määräyksillä ja ohjeilla 3/2014 Toimiluvat, rekisteröinnit ja ilmoitukset.

4 Sijoittautumisvapauden ja palvelujen tarjoamisen vapauden käyttämisestä ilmoittaminen (kumottu)

Ohje on kumottu 15.4.2014 voimaantulleilla Finanssivalvonnan määräyksillä ja ohjeilla 3/2014 Toimiluvat, rekisteröinnit ja ilmoitukset.

5 Toimeksiantosopimus

Toimeksiantosopimuksen muodosta ja vähimmäissisällöstä säädetään VedL:n 23 §:ssä.

Vakuutusmeklarin ja asiakkaan välisessä kirjallisessa toimeksiantosopimuksessa on sovittava vähintään:

1) tehtävistä, jotka vakuutusmeklari tekee asiakkaalle, ja niiden laajuudesta;

Jos asiakas ei halua vakuutusmeklarin laativan tasapuolista analyysiä, on tästä sovittava toimeksiantosopimuksessa tai muutoin kirjallisesti.

Jos vakuutusmeklari välittää asiakkaan varoja, on myös tästä sovittava toimeksiantosopimuksessa tai muutoin kirjallisesti.

2) sopimuksen voimassaoloajasta eli siitä, onko sopimus voimassa tietyn tehtävän hoitamisen ajan, määräajan vai tois-
taiseksi;

3) asiakkaan vakuutusmeklarille maksaman palkkion määräytymisperusteista, esimerkiksi vakuutusmaksuista veloitet-
tavasta prosenttiosuudesta, vakuutusmeklarin tuntiveloituksesta tai kiinteästä vuosikorvauksesta, ja, jos se on mahdollis-
ta, palkkion määrästä.

Pelkkä toteamus siitä, että asiakas maksaa vakuutusmeklarin palkkion, ei ole palkkion määräytymisperuste.

Vakuutusmeklari ei voi vedota sopimusehtoon, jota ei ole merkitty toimeksiantosopimukseen tai josta ei ole muutoin kirjallisesti sovittu.

Jos toimeksiantosopimus ja valtakirja ovat samassa asiakirjassa, on asiakirjasta käytävä selkeästi ilmi toimeksiannon sisältö erotuksena valtuutuksen sisällöstä (ks. myös tämän määräys- ja ohjekokoelman kohta III 9).

6 Tasapuolinen analyysi (kumottu)

Ohje on kumottu 1.10.2013 voimaantulleilla Finanssivalvonnan määräyksillä ja ohjeilla 16/2013 Finanssipalvelujen tarjoamisessa noudatettavat menettelytavat.

7 Asiakasvarojen erillään pitäminen

Vakuutusmeklarin on ennen asiakasvarojen välittämisen aloittamista toimitettava Vakuutusvalvontavirastolle selvitys (kopio pankin tilisopimuksesta) asiakasvaratilin tilinumerosta, tiliehdoista ja henkilöistä, joilla on tilinkäyttöoikeus, sekä pankin antama kuittaamattomuustodistus. Vakuutusmeklarin on viipymättä ilmoitettava Vakuutusvalvontavirastolle näiden tietojen muutoksista.

Jos vakuutusmeklari välittää asiakkaalle tai vakuutusenantajalle kuuluvia varoja, esimerkiksi vakuutusmaksuja tai vakuutuskorvauksia, vakuutusmeklarin on vastaanotettava varat suoraan pankkitilille (asiakasvaratili) tai talletettava ne sille viipymättä (VedL 29 § 1 momentti). Vakuutusmeklari ei saa edes tilapäisesti siirtää asiakkaan tai vakuutusenantajan varoja pois asiakasvaratililtä. Ainoastaan asiakasvaratiliä voidaan käyttää asiakkaan ja vakuutusenantajan varojen välitykseen.

Asiakasvaratilin on oltava Suomessa tai muussa ETA-valtiossa toimiluvan saaneessa talletuspankissa, jota tarkoitetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (121/2007) 9 §:ssä. Vakuutusmeklarin on huolehdittava siitä, että talletuspankki ei voi käyttää asiakasvaratilillä olevia varoja vakuutusmeklarilta olevien saataviensa kuittaukseen. Esimerkiksi tiliotteesta tai tiliehdoista on käytävä ilmi, että kyseessä on asiakasvaratili.

Vakuutusmeklarin on pyydettyä kerrottava asiakkaalle, missä talletuspankissa asiakasvaratili on ja missä valtiossa talletuspankki sijaitsee.

Asiakasvaratilille voi tallettaa ja sen kautta voi siirtää vain sellaisia asiakkaan tai vakuutusenantajan varoja ja asiakkaan vakuutusmeklarille maksamia palkkioita, jotka liittyvät vakuutusmeklaritoimintaan. Muun liiketoiminnan varojen osalta vakuutusmeklarin on noudatettava niitä koskevia säännöksiä ja määräyksiä.

Vakuutusmeklarin on toimitettava varat viipymättä vastaanottajalle, kun maksun suuruus ja toimitusosoite ovat vakuutusmeklarin tiedossa, eikä vasta mahdollisena eräpäivänä.

Meklarin on eriteltävä asiakkaalle kirjallisesti vakuutusmaksu ja vakuutusmeklarin palkkio kun asiakas maksaa asiakasvaratilille samalla kertaa sekä vakuutusenantajalle tarkoitettuja varoja että meklarin palkkiota. Vakuutusmeklari voi veloittaa asiakasvaratililtä palkkionaan ainoastaan määrän, joka on sovittu toimeksiantosopimuksessa tai muutoin kirjallisesti. Vakuutusmeklarin on veloitettava palkkionsa asiakasvaratililtä viipymättä.

Vakuutusmeklarin on järjestettävä toimintansa siten, että asiakasvaroja ja niiden muutoksia sekä meklarin palkkioiden veloittamista asiakasvaratililtä voidaan luotettavasti ja jatkuvasti seurata kokonaisuutena sekä erikseen kunkin asiakkaan osalta.

Vakuutusmeklari ei saa vastaanottaa, pitää hallussa tai välittää asiakkaalle tai tämän vakuutusenantajalle kuuluvia varoja, jos asiakas on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava elinkeinonharjoittaja ellei varojen säilytys tai siirto muutoin aiheuta edellä mainitulle asiakkaalle kohtuutonta hankaluutta (VedL 29 § 2 momentti).

8 Vakuutusmeklareiden liiketoimintakertomus ja tilinpäätöstiedot (kumottu)

Määräys on kumottu 31.12.2013 voimaantulleilla Finanssivalvonnan määräyksillä ja ohjeilla 1/2011 Vakuutusmarkkinoilla toimivan yhteisön konekielisten valvontatietojen toimittaminen Finanssivalvonnalle ja 2/2011 Vakuutusmarkkinoilla toimivan yhteisön valvonta-asiakirjojen toimittaminen Finanssivalvonnalle

III OHJEET

9 *Vakuutusmeklarin toimeksiantosopimus ja valtakirja*

Asiakkaan allekirjoittama valtakirja ei ole toimeksiantosopimus. Valtakirjalla asiakas yksipuolisesti valtuuttaa vakuutusmeklarin hoitamaan asioitaan esimerkiksi vakuutuksenantajan kanssa, mutta siinä ei sovita, mitä tehtäviä vakuutusmeklari asiakkaan puolesta tekee. Meklarin on tehtävä asiakkaansa kanssa toimeksiantosopimus. Toimeksiantosopimuksen sisällölle on asetettu vähimmäisvaatimukset VedL 23 §:ssä ja tämän määräys- ja ohjekokoelman kohdassa II 5. Jos valtakirja ja toimeksiantosopimus ovat samassa asiakirjassa, on asiakirjasta käytävä selkeästi ilmi toimeksiannon sisältö erotuksena valtuutuksen sisällöstä.

10 *Vakuutusmeklarin palkkion ilmoittaminen siirtymäaikana*

VedL:n 49 §:n mukaan vakuutusmeklari voi kolmen vuoden ajan lain voimaantulosta (1.9.2005) ottaa vastaan palkkion myös muulta taholta kuin toimeksiantajalta. Vakuutusmeklarin on kolmen vuoden ajan lain voimaantulosta ilmoitettava asiakkaalle tasapuolisessa analyysissä siihen sisältyvien vakuutusratkaisujen osalta vakuutuksenantajan ja muun tahon maksaman palkkion määräytymisperusteet ja, jollei se ole mahdotonta, palkkion määrä.

Vakuutusmeklarin on kolmen vuoden ajan vakuutuseduksesta annetun lain voimaantulosta ilmoitettava palkkion määrä ja määräytymisperusteet asiakkaalle myös asiakkaan tekemän vakuutus sopimuksen osalta. Vakuutusmeklarin on ilmoitettava palkkion määrä ja määräytymisperusteet myös, jos ne ovat aiemmin ilmoitetusta olennaisesti muuttuneet. Ilmoitus on tehtävä kirjallisesti, jos vakuutusmeklari ja asiakas eivät ole toisin sopineet.

11 *Vakuutusedustajan markkinointi (kumottu)*

Ohje on kumottu 1.7.2013 voimaantulleilla Finanssivalvonnan määräyksillä ja ohjeilla 15/2013 Finanssipalvelujen ja tuotteiden markkinointi.

12 *Vakuutusedustajan vakuutuksenhakijalle ja –ottajalle antamien tietojen kieli*

Jos vakuutusedustaja tarjoaa vakuutusedustuspalveluja Suomessa kuluttajille tai sellaisille elinkeinonharjoittajille, jotka huomioon ottaen heidän elinkeinotoimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin ovat vakuutuksenantajan sopimuspuolena rinnastettavissa kuluttajaan, on hyvän vakuutustavan ja hyvän vakuutusmeklaritavan mukaista, että asiamies ja vakuutusmeklari antaa vakuutuksenhakijalle tai –ottajalle vakuutusehdot ja muut vakuutuksesta annettavat tiedot hänen äidinkielellään, jos se on suomi tai ruotsi. Vakuutusedustaja voi poiketa tästä vain vakuutuksenhakijan tai –ottajan nimenomaisella suostumuksella.

13 *Ohje rahanpesun ja terrorismirahoituksen estämiseksi (kumottu)*

Ohje on kumottu 1.9.2010 voimaantulleella Finanssivalvonnan standardilla 2.4 Asiakkaan tunteminen - rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen sekä markkinoiden väärinkäytön estäminen.